

2. Menfaatler

Mal kavramının tarifi üzerindeki yaklaşımlar açıklanırken belirtildiği üzere Hanefî mezhebi dışındaki üç mezhep, menfaatleri de mal kapsamı içinde görmektedir. Bu açıdan bir kimsenin sahip olduğu menfaatler de vefatından sonra terikesi içerisinde yer alır. Hanefiler ise menfaatleri maldan saymazlar. Dolayısıyla bir kimse vefat ettiğinde sahip olduğu milk-i menfaatler terikesi içerisinde yer almaz. Bu görüş farklılığının bir neticesi olarak, Hanefî mezhebine göre icâre akdi, akdin taraflarından birinin vefat etmesi ile sona erer. Cumhûr ise tarafeynden birinin vefat etmesi halinde icâre akdinin sona ermeyeceğini bu akidden doğan hakların terike olarak vefat sonrasına intikal edeceğini söylemektedir.

3. Vefat Sonrası Kazanılan Mallar

Bir kimsenin hayattayken yapmış olduğu bir işin ya da yatırımın vefat ettikten sonra kazanç doğurması halinde bu kazançlar kişinin terikesinden sayılır. Bu konuda mezhepler arasında ittifak vardır. Klasik kaynaklarda bu konuya örnek olarak, bir kimsenin hayattayken av için kurduğu tuzağa, vefat ettikten sonra avın düşmesi verilmiştir. Aynı şekilde vefat sonrasında bir kimsenin malında meydana gelen artış da terikesinden sayılır. Örneğin sahip olduğu ticarethanenin kar etmesi, gayr-ı menkullerinin kira getirmesi ya da tarlasının mahsûl vermesi halinde bunlar terikedendir. Eğer kişinin vefatı, hata ile katilden kaynaklanmış ise bundan dolayı alınacak diyet de kişinin terikesinden sayılır. Aynı şekilde kişinin hayattayken yaptığı bir şeyin, vefatından sonra bir kimseyi mağdur etmesi halinde de tazmin ve diyet terikesinden alınır. Örneğin, bir kimsenin hayattayken yol üzerine kazdığı çukura vefatından sonra bir kimsenin düşüp vefat etmesi halinde çukuru kazan kimsenin terikesinden alınmak üzere diyet hakkı doğar.

II. TERİKE ÜZERİNDEKİ HAKLAR

Bir kimse vefat ettiğinde geride kalan terikesi üzerinde çeşitli haklar ortaya çıkar. Bu haklar öncelik bakımından aynı derecede değildir. Eğer terike, bu hakların tamamının karşılanmasına yetmiyor ise bu öncelik sırası önem arz eder. Terike üzerindeki haklar öncelik sırasına göre şu şekildedir:

A. Mûris Hayattayken Sabit Olan Aynî Hak

Bir kimse hayatta iken, alacağına karşılık olarak bir malı rehin olarak almış ise o mal üzerinde her hangi bir tasarrufta bulunamaz. Çünkü rehin olarak alınan bu mal her ne kadar alacaklının elinde bulunsa da ona ait değildir. Aynı şekilde bir kimse vefat etmeden önce satmış olduğu bir malı henüz teslim edememiş olabilir.

Bu mal her ne kadar satıcının malları arasında bulunuyor olsa da gerçekte ona ait değildir. Kişinin vefat etmesi üzerine terikesinde başkasına ait bu tür mallar bulunuyor ise her şeyden önce bunların ödenmesi gerekir. Bu borç, belirli bir mal (ayn) üzerinde gerçekleşmiştir. Kişinin zimmetinde bulunan bu ayn üzerinde borçlunun bir tasarrufta bulunması câiz değildir. Aksine o malın bizzat kendisini (aynını) iade etmek zorundadır. Normal borçlar ise bundan farklıdır. Örneğin bir kimse bir başkasından karz alarak ya da mal satın alarak ona borçlanmış ise bu borç o kişinin zimmetinde ayn olarak değil de deyn olarak sabit olmuş demektir. Bu kişi zimmetindeki bu deyn üzerinde tasarrufta bulunabilir. Örneğin bir kimse bir başkasına on bin lira borçlu iken on bin liralık bir başka alışverişte bulunabilir. Dolayısıyla zimmette ayn olarak sabit olan borç ile deyn olarak sabit olan bu iki borç arasında bir farklılık oluşmaktadır.

Hanefilere göre ev sahibinin peşin olarak aldığı kira bedeli de aynî bir borçtur. Dolayısıyla ev sahibi kira için belirlenen süre dolmadan vefat ederse, kira akdi sona ermiş olur ve vefat ile kira akdinin bitimi arasındaki kira ücreti aynî bir alacak olur. Cumhura göre ise bu borç normal borçlar gibidir.

Şâfiî ve Mâlikî mezhepleri ile Hanefilerin meşhûr olan görüşlerine göre kişi hayattayken sabit olan aynî borçlar ödeme önceliği bakımından ilk sıradadır. Bu görüşe göre terikenin tamamı aynî borçlara tekabül ediyorsa techiz ve tekfîn masrafları, vefat eden kişinin nafaka sorumluluğuna sahip olan kişi tarafından karşılanmalıdır. Hanbelîler ise terikeden, techîz ve tekfîn masraflarının aynî borçlardan daha önce karşılanmasının gerektiğini savunmuşlardır.

B. Mûris'in Hakkı (Techîz ve Tekfîn)

Terikeden ödenecek haklar içerisinde öncelik sırası aynî borçlardan sonra vefat eden mûrisin techîz ve tekfîn masraflarına aittir.

Cenazenin techîzi ve tekfîninden maksat, defn edilmek üzere yapılan çeşitli hazırlıklar ve cenazenin kefenlenmesidir. Techîz işlemine, cenazenin yıkatılması, kabir yerinin alınması, kazılması, taşınması dahildir.

Techîz ve tekfînde mümkün olduğunca israftan kaçınılmalıdır. Tekfînde normal olan *kefen-i sünnet*dir. Kefen-i sünnet erkekler için üç parçadır. Bunlar *kamîs*, *izâr* ve *lifâfedir*. *Kamîs* boyun kökünden başlayarak ayaklara kadar uzanan yensiz ve yakasız bir bezden oluşur. *İzâr*, baştan ayağa kadar olan örtüdür. *Lifafe* ise aynı şekilde baştan ayaklara kadar uzanır. Anca *izâr*dan daha uzundur. *Lifâfenin* baş ve ayak tarafları bağlanır. Kadınlar açısından ise kefen-i sünnete bu üç parçaya ek

olarak başı örten *humâr* ve göğüs üstüne bağlanan *hırka* adındaki iki parça da dahildir.

Terike üzerinde hak sahibi olan alacaklılar var ise techiz ve tekfin işlemlerinde daha iktisatlı davranılmalıdır. Hatta Hanefilerden bazılarına göre, alacaklıların techiz ve tekfinde asgari düzeyle yetinilmesini talep etme hakları vardır. Bu durumda onların talebi dikkate alınır ve *kefen-i kifaye* ile yetinilir. Erkekler açısından kefen-i kifâye izâr ve lifâfedan ibarettir. Kadının kefen-i kifâyetinde ise izâr ve lifâfeye ek olarak hımâr da vardır.

Vefat eden kişinin hem kendisinin techîz-tekfin masrafları hem de bu kişinin hayattayken sorumlu olduğu, başkalarına ait techîz-tekfin giderleri diğer normal borçlardan önce gelir. Örnek vererek açıklatacak olursak; bir trafik kazası neticesinde önce çocuk sonra babası vefat etmiş ise çocuğun techîz tekfin masrafları babaya aittir. Baba da çocuğundan hemen sonra vefat ettiğinden bu masraflar onun terikesinden karşılanacaktır. Bu masrafların karşılanması babanın normal borçlarına göre önceliğe sahiptir. Cumhûrûn görüşü bu yöndedir. Vefat eden mûrisin kendi techîz tekfin masraflarını öncelik bakımından ilk sırada gören Hanbelîler, mûristen önce vefat eden ve mûrisin, techiz tekfini ile sorumlu olduğu diğer kişilerin techîz tekfin masraflarının karşılanmasının, aynî borçların ödenmesinden sonra geldiğini söylemektedirler. Yani bu konuda cumhûr ile paralel düşünmektedirler. Mâlikiler ise yukarıdaki örnekte babanın terikesinden oğlunun techîz-tekfin masraflarının karşılanamayacağını söylemektedirler. Onlara göre bu kazada vefat eden kişi, mûrisin çocuğu değil de hizmetçisi olsaydı o takdirde techiz tekfin masrafları terikeden alınabilirdi. Yani techiz-tekfin masraflarının normal borçların önüne geçebilmesi için vefat eden kişi ile mûris arasında akrabalık dışında bir sebeple nafaka ilişkisi bulunması gerekmektedir.

C. Mûrisin Normal Borçları

Yukarıda da ifade edildiği üzere aynî borçlar dışında kalan borçlar âdî (normal) borçlardır. Vefat eden kimsenin terikesinden aynî borçlar ve techîz tekfin masrafları karşılandıktan sonra normal borçları ödenir.

Normal borçlar iki kısma ayrılmaktadır. Bunlardan ilki Allah'a olan borçlardır. Allah'a olan borçlardan maksat vefat eden kimsenin zekat, hac, nezir, keffâret, oruç fidyesi gibi ibadetler sebebiyle oluşan borçlarıdır. Diğeri ise kullara yönelik borçlardır.

1. Allah'a Olan Borçlar

Hanefî mezhebine göre, ibadetlerle ilgili bu borçların ödenmesi mûris tarafından vasiyet edilmemiş

ise vârislerin bu borçları terikeden ödeme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Eğer bu konuda bir vasiyet var ise bu tür borçlar, kullara olan borçlardan sonra ve terikenin üçte birini aşmaması kaydıyla ödenir. Cumhur ise ister bu konuda bir vasiyet olsun ister olmasın ibadetlerle ilgili borçların tamamının ödenmesi gerektiği görüşündedirler. Bu ödeme terikenin üçte biri ile de sınırlandırılmaz. Bu borçlar kullara yönelik borçlardan da öncedir.

Mâlikîler göre ise ibadetlerden kaynaklanan borçlar, kullara yönelik borçlardan daha sonra ödenir. Eğer mûris hayattayken ibadetlerle ilgili borçları konusunda bir kimseyi şahit kılmış ise bu borçların, kalan terikenin tamamını kapsasa da ödenmesi gerekir. Eğer böyle bir şahit kılma yoksa vârisler, mûrisin ibadetlerle ilgili borçlarından bildiklerini terikenin üçte birini aşmayacak şekilde öderler.

2. Kullara Olan Borçlar

Hanefiler ödenme önceliği bakımından kullara olan borçları iki kısma ayırmışlardır: Bunlardan ilki, ister beyyine ister ikrârla olsun mûrisin sağlığında iken sabit olan borçlardır. Yani kişi vefat etmeden ve vefatına neden olan hastalığa yakalanmadan önce, filancaya şu kadar borcum var diye ikrârda bulunmuş ise ya da sağlıklı iken bir kimseye olan borcu beyyine ile ispat edilmiş ise bu borca *deynü's-sıhha* (sağlıklıyken oluşan borç) denir. Hanefilere göre kullara olan borçların ikinci kısmı ise *deynü'l-marad* (ölümcül bir hastalık esnasında oluşan borç) denir. Bu borç ise mûrisin hastayken ikrar ettiği bir borçtur. Hanefilere göre bu iki borçtan ödenme önceliği sağlıklıyken sabit olan borçlara aittir. Çünkü kişinin ölümcül bir hastalık esnasında ikrar ettiği borç, töhmete sebebiyet vermeye uygundur. Ancak hastalık zamanında sebebi bilinen bir borçlanma olmuş ise örneğin kişi vefat etmeden önce, hastalığı esnasında bir ev satın almış ise ve bu alışveriş yakınlar tarafından biliniyorsa bu durumda töhmet ortadan kalkar ve bu borç, ödenme önceliği bakımından sıhhat borcu gibi olur.

Cumhûr sıhhat borcu ile hastalık borcu arasında ödenme önceliği bakımından her hangi bir ayırım görmemektedir.

D. Mûrisin Vasiyeti

Normal borçların ödenmesinden sonra sıra mûrisin vasiyetinin yerine getirilmesine gelmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere Hanefilere göre ibadetlerden kaynaklanan borçlar ancak vasiyet edilmiş ise ödenir. Cumhûr ise vasiyet bulunmasını şart koşmaksızın, bu tür borçları aynî olmayan (normal)

borçlar içerisinde en önce ödenmesi gereken borçlar olarak görürler.

Vasiyyet belirli bir kişi için yapılabileceği gibi, “fakirlere şu kadar para verilmesini vasiyyet ediyorum” şeklinde belirli bir kişi belirlenmeksizin de yapılabilir.

Vasiyyet terikenin üçte birinden fazlasını aşamaz. Bu miktardan fazlasının yerine getirilmesi vârislerin icâzetine bağlıdır.

E. Mirâs

1. Terikenin Hak Sahiplerine Dağıtım

Mirâs aşamasına geçilmeden önce yukarıda belirtilen hakların dağıtılması gerekmektedir. Bu işlemin nasıl yapılacağı konusu üç başlık altında incelenmiştir:

a. Terikenin Tamamının Borçlara Tekabül Etmesi

Eğer mûrisin bıraktığı terike, borçlarına ve vasiyetine ancak karşılık geliyorsa ve mûris bu borçları ödemek üzere bir de vasî tayin etmiş ise vârislerin vasîye itiraz etme hakları yoktur. Çünkü vasînin bulunması, terikedeki yer alan malların hükmen mûrisin zimmetinde bulunması anlamında gelir. Vasî vefat eden mûrisin kanunî temsilcisi durumundadır. Eğer mûris vasî ta'yîn etmemiş ise, terike üzerindeki hakların tasfiyesini gerçekleştirecek vâsi yargı tarafından ta'yîn edilir. Bu durumda vasî borçların sübûtunu araştırmak, gerekirse bu konuda itirazda bulunmak ve terikedeki malları uygun fiyata satarak sabit olan borçları ödemekle görevlidir. Eğer vârisler borçları ödemek şartıyla terikenin kendilerine teslim edilmesini talep ederlerse bu talep dikkate alınır. Vasînin buna itiraz etme hakkı yoktur. Vârisler mûrisin borçlarını mirâs oranlarına göre üstlenmiş olurlar. Hanefilere göre vârisler ancak borçları ödedikten sonra mirâsı kendi aralarında paylaşabilirler. Şâfiîler ise mirâs paylaşımı için borçların üstlenilmesini yeterli görmekteyler.

b. Terikenin Borçlardan Daha Az Olması

Eğer mûrisin borçları ve vasiyeti terike miktarından az ise ve mûris bu borçları ödemek üzere bir vasî tayin etmiş ise vasî borçları onun adına öder. Bu ödeme işlemi öncelikle terikedeki yer alan nakit paraları kullanır. Nakit paralar borcun ödenmesine yetmiyor ise sırasıyla menkûl mallarla gayr-ı menkûl malları satarak borcu öder. İmâm Ebû Yûsuf ve İmâm Muhammed'e göre sıralama bu şekilde olmalıdır. Hanefî mezhebinde fetvâda tercih edilen görüş de budur. İmâm Ebû Hanîfe ise borcun ödenmesi sırasında vasînin herhangi bir sıralamaya uymak zorunda olmadığını söylemektedir.

Eğer mûris bir vasî tayin etmemiş ise bu durumda iki ihtimal vardır. Birinci ihtimal, vârislerin

alım satım gibi tasarruflarda bulunamayacak (kâsır) kimselerden oluşmasıdır. Bu durumda yargı yoluyla vasî atanması gerekir. İkinci ihtimal ise vârislerin alım satım yapabilecek ehliyete sahip olmasıdır. Bu durumda yargı yoluyla vasî ta'yînine gerek duyulmaz.

Eğer vârisler terikeden bir şey satmak istemez ve mûrisin borcunu kendileri ödemek isterlerse bu da mümkündür. Bu durumda vârislerin borcu yüklenmiş olması ile birlikte mirâsı taksim etme hakları da doğar. Hanefîler ve Şâfiîler bu görüştedirler.

İmâm Ebû Yûsuf ile İmâm Muhammed'e göre hakim mûrisin borçlarının üstlenilmesini yeterli bulmayıp vârislerden kefil isteyebilir. İmâm Ebû Hanîfe ise buna karşı çıkmıştır.

c. Terike Üzerinde Herhangi bir Borcun Bulunmaması

Eğer bir terike üzerinde mirâsçıların hakkı dışında herhangi bir hak yoksa yani mûrisin herhangi bir borcu ya da vasiyeti yoksa elde bulunan terike üzerinde vârislerin aynî mülkiyet hakkı oluşur. Terike üzerinde yargının ve vasînin her hangi bir tasarruf hakkı yoktur.

Bu durumda vârisler mirâsı kendi aralarında paylaşırlar. Eğer terikenin bir kısmı vasiyet yolu ile bırakılmış ise öncelikle vasiyet edilen miktar hak sahibine (*mûsâ leh*) verilir.

2. Kanûnî Mirâsçıların Olmaması

Terike üzerindeki haklar hak sahiplerine verildikten sonra kalan miktar (mirâs) vârisler arasında paylaşılır. Eğer vefat eden kimsenin herhangi bir mirâsçısı yoksa mirâs üzerinde şu işlemler yapılır. Öncelikle vefat eden kimsenin, bir kimse lehinde neseb ikrârında bulunup bulunmadığına bakılır. Eğer vefat eden kişi vefat etmeden önce nesebi belirli olmayan bir kişi için "filanca benim oğlumdur" diyerek bir ikrarda bulunmuş, o kimse de bu ikrârı kabul etmişse, bu ikrârın doğruluğunu gösteren diğer karineler (aralarında makûl bir yaş farkı bulunması gibi) de dikkate alınır ve mirâs bu kişiye verilir.

Eğer neseb ikrârı yolu ile mirâsçı olmaya hak kazanan biri yoksa mûrisin vasiyyetine bakılır. Vasiyyet, terikenin üçte birini fazla olsa hatta terikenin tamamını kapsasa da vasiyyet olarak zikredilen miktarın tamamı ödenir.

Neseb ikrarı veya vasiyyet yoluyla terikeden hisse alacak hiç kimse yoksa ya da vasiyyet ödendikten sonra terikeden bir miktar elde kalmış ise kalan miktar devlet hazinesine (*beytülmâl*) kalır.

3. Mirâs-Mülkiyet İlişkisi

Vâris ile mûris arasında, *icbârî halefiyyet* ilişkisi vardır. Yani mirâs yoluyla mülkiyetin intikali herhangi bir icâb-kabûle dayanmamaktadır. Buna göre ne

mûrisin, vârislerini mirâsından men etme; ne de vârislerin kendilerine düşen bir mirâsı reddetme hakkı vardır. Ancak vârisler için mirâs hissesi tahakkuk ettikten sonra bunu istemeyen mirâsçı hissesini satabilir ya da hibe edebilir.

Eğer bir terike üzerinde mirâsçıların hakkı dışında herhangi bir hak yoksa yani mûrisin herhangi bir borcu ya da vasiyeti yoksa techiz-tekfîn giderleri terikeden karşılandıktan sonra elde bulunan terike üzerinde vârislerin aynî mülkiyet hakkı oluşur. Bunun anlamı şudur: Mirâs taksim edilmeden önce bütün mallar üzerinde bütün vârislerin şâyi hissesi vardır. Kıymeti ödense de bu malların satılması ya da hibe edilmesi mümkün değildir.

Alacaklıların terike üzerindeki hakları, mirâsçıların haklarından önce gelmektedir. Ancak bir kimse vefat edince, terikeden borçlara tekabül eden miktar aynî olarak doğrudan alacaklıların mülkiyetine intikal etmemektedir. Yani alacaklılar, alacaklarından mahsûp etmek üzere terikedeki malları sahiplenemezler. Bu durumda alacaklıların hakkı terikenin aynı ile değil kıymeti ile ilgilidir. Terikenin aynî mülkiyeti ise mirâsçılara geçmektedir. Vârisler dilerlerse terikedeki mallara dokunmaksızın mûrisin borçlarını kendi paralarından ödeyebilirler. Bilindiği gibi özellikle bırakılan gayr-ı menkulün (örneğin bir evin) vârisler açısından manevi bir değerinin olması gibi durumlarda mûrisin borçları bıraktığı evin satılması ile değil de vârislerin kendi paralarından ödenmesi ile gerçekleştirilir. Eğer mûrisin bıraktığı borçlar, terikesinden daha fazla ise vârisler iki seçeneğe sahiptir. İsterlerse terikeyi sahiplenmeyip borçlulara bırakırlar ve terike miktarından fazla olan borcu ödemekle sorumlu olmazlar. Terikeyi alacaklılara teslim etmek istemiyorlar ise borcun tamamını ödemeyi kabul etmek durumundadırlar.

Mûrisin vefatından sonra, vârislerin mirâs üzerindeki mülkiyet hakkı bu şekildedir. Mûrisin sağlık durumu normal olduğu sürece, muhtemel vârislerinin ona ait mallar üzerinde her hangi bir hakkının olmadığı konusunda mezhepler arasında ittifak vardır. Fakat mûrisin ölümcül bir hastalığa (maraz-ı mevt) yakalandığı dönemde muhtemel vârislerin mirâs bırakılması muhtemel olan malların üçte ikisi üzerinde bir hakkı vardır. Bu hak bir mülkiyet hakkı değil; sadece mûrisin vârislere zarar verebilecek tasarruflarını engellemeye yönelik bir haktır. Örneğin bir kişinin maraz-ı mevt esnasında malının üçte birinden fazlasını hibe etmesi halinde bu tasarrufun geçerliliği muhtemel vârislerin icâzetine bağlıdır. Fakat kişinin maraz-ı

mevte iken malının tamamı üzerinde gerçekleştirdiği normal tasarruflar geçerlidir. Örneğin kendisine ait bir evi piyasadaki değerine satmış ise bu tasarrufu geçerlidir. Çünkü neticede bu tasarruf malın üçte ikisi üzerinde her hangi bir değer kaybına neden olmamaktadır. Maraz-ı mevttteki kimsenin belirtilen tasarrufları muhtemel mirâşçılardan biriyle gerçekleştirmesi konusunda ise farklı görüşler vardır: İmâm A'zam'a göre vârislerle yapılan bey', hibe vb akidler piyasa şartlarına uygun olarak yapılsa da geçersizdir. İmâm Ebû Yûsuf ve İmâm Muhammed'e göre ise bir kimse semen-i misl ile malını vârislerden birine satarsa bu akid geçerlidir.

Maraz-ı mevttteki kişi evlenmek isterse bu hakka da sahiptir. Mihir miktarı, mihr-i mislden fazla ise ve bu fazlalık terikenin üçte birinden daha fazla değilse akid geçerlidir. Üçte birden fazla olan miktarın ödenmesi ise muhtemel vârislerin icâzetine bağlıdır.

4. Mirâsın Şatları

Mirâsla ilgili üç rükun vardır. Bunlardan ilki mirâs bırakan kişidir (mûris/müverris), ikincisi mirâşçı (vâris), üçüncüsü ise mûrisin vârislere bıraktığı şeydir (mirâs/irs/mevrûs). Mirâsla ilgili hükümlerin doğabilmesi için bir takım şartlar vardır. Bu şartlar şunlardır:

a. Mûrisin Vefât Etmiş Olması

Mûrisin vefatı, hakikaten, hükmen ya da takdiren olabilmektedir. Bir kimsenin fizyolojik olarak ölmesi hakikaten ölmesi anlamına gelmektedir. Hükmi ölüm ise bir kimsenin öldüğüne yargı yoluyla karar verilmesi ve o kimse hakkında ölmüş olarak işlem yapılması durumunda olur. Örneğin bir insanın hayatta kalmasına imkan olmayacak kadar uzun süre kayıp (mefkûd) olması halinde hakim bu kimsenin öldüğüne hükmedebilir. Takdîri ölüm ise ceninin bir kimse tarafından *gurre* diyetini hak ettirecek bir şekilde (cinâyeten) düşürülmesinden ibarettir. Buna göre bir kimsenin can çekişmesi, umutsuz bir hastalığa yakalanması, yargı kararı olmaksızın uzun süre kayıp olması ve ceninin kendi kendine düşmesi gibi durumlar ölüm olarak değerlendirilmez. Bunlardan dolayı mirâs hükümleri oluşmaz.

Mirâs açısından cenînle ilgili bir görüş ayrılığı vardır. İmâm A'zam'a göre cinâyeten düşürülen cenîn hem vâris olur hem de mûris olur. Buna göre cenîn anne karnındayken babası vefat ederse onun mirâsından olan hissesi, doğunca kendisine verilmek üzere sabit olur. Fakat bu cenîn düşürüldüğü için, kazanmış olduğu mirâs hissesi kendi vârislerine kalır. Cumhûra göre ise bu durumdaki cenîn vâris ya da mûris olamaz. Ancak